



Klima- og
miljødepartementet

Regelverksutvikling for sirkulær økonomi

Mona Aarhus. Avdelingsdirektør

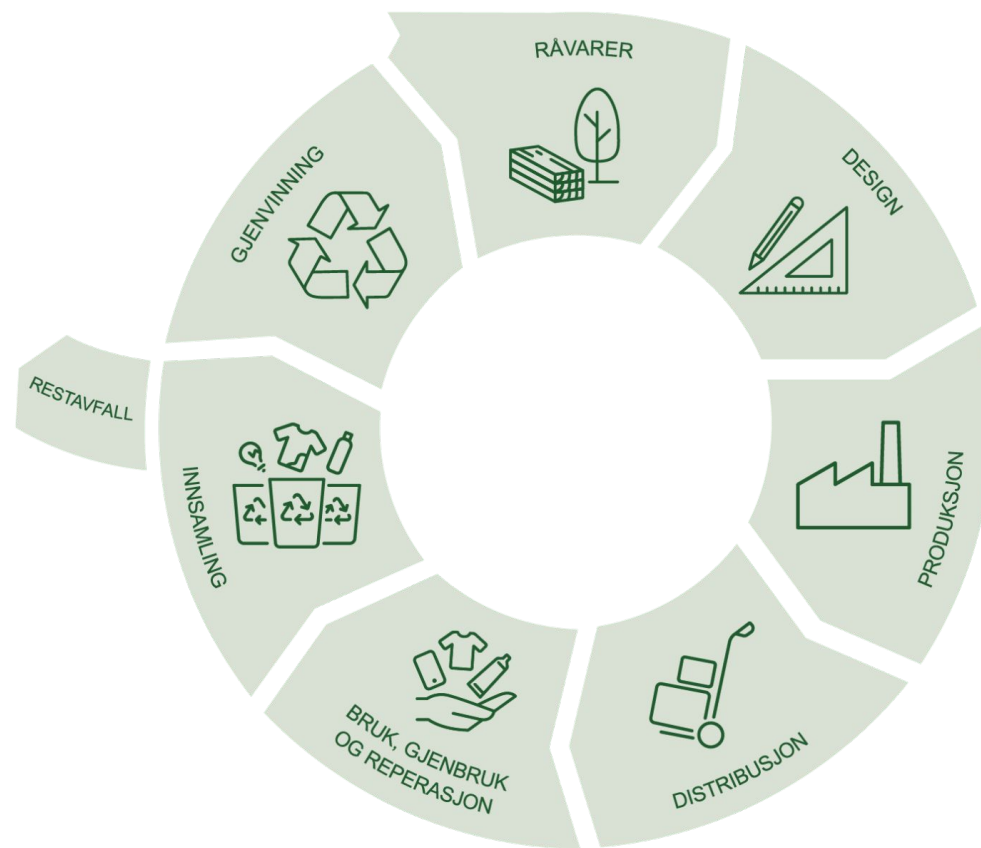
Klima- og miljødepartementet

Folkepanelet for bærekraftig forbruk 11. januar 2025

Hva er sirkulær økonomi?

I en sirkulær økonomi må **produktene vare så lenge som mulig, repareres, oppgraderes** og i større grad **brukes om igjen**. Når produktene ikke kan brukes om igjen, kan avfallet **materialgjenvinnes** og **brukes som råvarer i ny produksjon**. Slik utnytter vi de samme ressursene flere ganger og minst mulig går tapt.

Omstillingen til sirkulær økonomi innebærer **endringer i design** (design for sirkulær økonomi), **produksjon, valg av produksjonsmetoder og forbruksmønstre**.



7 prioriterte produkter / verdikjeder

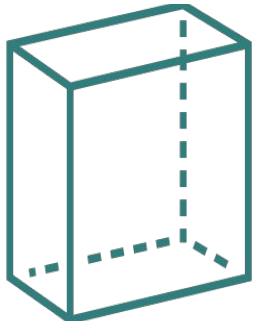
Verdikjeder med høy klima- og miljøbelastning og/eller høy potensiale for sirkularitet



Figure 1: The 7 key product value chains as a matter of priority (priority product groups) of the [2020 Circular Economy Action Plan](#)



Økodesignforordningen: helt nytt grep!



Et rammeverk

Mål: Å fremme miljømessig bærekraftige produkter og sikre fri bevegelse av produkter

Nesten alle produkter omfattet

Produktspesifikke økodesignregler



Verktøy

Digitalt produktpass

Krav til grønne offentlige anskaffelser

Direkte forbud destruksjon usolgte tekstiler + redusere destruksjon



Krav til bærekraftige produkter og verdikjeder

Krav til ytelse og funksjon

- Holdbarhet og pålitelighet
- Mulighet for ombruk og reparasjon/oppgradering
- Innhold av stoffer som gir grunn til bekymring (kjemikalier)
- Innhold av materialgjenvunnet råvare
- Bruk og effektivitet: energi/vann/ressurser
- Mulighet for materialgjenvinning
- Karbon- og miljøfotavtrykk
- Forventet avfallsgenerering

Informasjonskrav

- Informasjonskrav om bærekraftigheten til produkter (digitale produktpass)
- Sporing stoffer som gir grunn til bekymring
- Behandling/avfallshåndtering av usolgte varer

Grønne offentlige anskaffelser

- Obligatoriske teknisk spesifikasjoner på produkter/varer/tjenester
- Krav til utvelgelseskriterier og tildelingskriterier



Tekstiler: En regelverkspakke

- Økodesignforordningen:
 - Redusere destruksjon av usolgte produkter og forby destruksjon av tekstiler
 - Designkrav kommer
- Separat innsamling av tekstilavfall f.o.m. 1. jan. 2025
- Produsentansvar for tekstiler



Hva er utvidet produsentansvar?

Kort sagt:

- Produsenter og importører skal ha et ansvar for produktene sine også når de blir avfall
- For å samle inn produkter, forberede til ombruk og materialgjenvinning, og håndtere på en miljømessig forsvarlig måte

Produkttyper regulert med utvidet produsentansvar

Produkttype
Elektriske og elektroniske produkter (EE)
Batterier
Kjøretøy
Dekk
Emballasje til drikkevarer og emballasje
PCB-holdige isolerglassruter
Kommer: Enkelte engangs plastprodukter
Kommer: Fiskeutstyr i plast fra fiskeri/akvakultur
Kommer: Tekstiler



Forbrukerregelverkene



EU styrker også forbrukernes rettigheter for at de skal kunne ta gode miljøvalg:

- Direktiv om styrket forbrukervern i det grønne skiftet
- Direktiv om miljøpåstander og miljømerker
- Direktiv for reparasjon av varer



EU-regelverk oversikt

Her finner du oversikt over regelverksarbeidet under EUs grønn giv. Nettsiden oppdateres fortløpende.

Søk



Tema

Velg



Sirkulær økonomi ✕

8 regelverk



Vis kun regelverk med aktive høringer

▲ Regelverk ?

EU-initiativ ?

EU-forslag ?

EU vedtar ?

Norsk lovarbeid ?

Vedtatt i norsk lov ?



Eksempler på områder som er mindre regulert på EU/EØS-nivå – nasjonalt mulighetsrom

- Kommunenes roller
 - samfunnsutvikler
 - planmyndighet/arealer
 - vertskap for næringsliv
 - byggherre/eier/forvaltere
 - utvikler av tjenestetilbud
- Nærings- og industripolitikken for å fremme sirkulær løsninger
- Økonomiske virkemidler
 - Gjøre det økonomisk **attraktivt** for forbrukere (private og næringsliv) å ta de riktige valgene – som sikrer at man bruker det man har lenger (reparere), redusere forbruk og ombruk.
- Ekspertgruppe for å se på virkemidler for å fremme sirkulære aktiviteter, skal levere sin rapport våren 2025

